

AKCINĖ BENDROVĖ-FIRMA “ŠILUTĖS RAMBYNAS”
Klaipėdos g. 3, LT-99115, Šilutė, Tel.; (+370) 441 77442; Faks.; (+370) 441 77443,
Įmonės kodas 277141670, El. paštas: info@rambynas.lt

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius
El. paštas rastine@regula.lt

2015-10-23 Nr. (01-10)-172
į 2015-10-08 Nr. R2-(V)-3156

DĖL NUOTEKŲ VALYMO KAINOS UŽ PADIDĖJUSIĄ IR SAVITĄJĄ TARŠĄ SKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠO DERINIMO

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – **Komisija**) 2015 m. spalio 8 d. pateikė viešajai konsultacijai parengtą Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašo projektą (toliau – **Aprašo projektas**). Nesutinkame su Aprašo projekto nuostatomis ir manome, kad parengtas Aprašo projektas neatitinka Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų, susijusių su padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų valymo paslaugomis ir jų apmokėjimo tvarka. Toliau pateikiame pasiūlymus dėl Aprašo projekto tobulinimo ir susijusias pastabas.

Aprašo projektu nepagrįstai siūloma patvirtinti tvarką, pagal kurią abonentams bus nustatoma padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų valymo paslaugų kaina, neatitinkanti nuotekų tvarkytojo patiriamų sąnaudų. Tokia tvarka prieštarauja Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymo 17 straipsnyje nustatytam sąnaudų sugražinimo principui, pagal kurį geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos turi padengti būtinąsias sąnaudas, reikalingas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti. Taip pat siūlomas reglamentavimas neatitinka principo „teršėjas moka“, nes šis principas reiškia, kad nuotekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti asmenys, kuriems šios paslaugos yra teikiamos. Aprašo projekto nuostatos sudaro sąlygas reikalauti sumokėti už nuotekų tvarkymo paslaugas, kurios nebuvo suteiktos.

Pagal Aprašo projekto 5 punktą, kai abonto išleidžiamos nuotekos neviršija bazinio nuotekų užterštumo koncentracijų ir leidžiamų ribinių koncentracijų į nuotekų surinkimo sistemą, už nuotekų valymą mokama nustatytoji nuotekų valymo paslaugų kaina. Tokia tvarka neatitinka Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 127, 11 punkto, pagal kurį už padidėjusios taršos nuotekų valymo paslaugas abonentai atsiskaito, kai jų išleidžiamų nuotekų užterštumas viršija bazinį nuotekų užterštumą. Analogiška nuostata yra nustatyta ir dėl apmokėjimo už savitosios taršos nuotekų valymo paslaugas. Aprašo projektu yra įtvirtinama Nustatytoji nuotekų valymo paslaugų kaina, kurios nustatymo nenumato nei Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymas, nei kiti teisės aktai. Nustatant galimybę taikyti abonentui nustatytąją nuotekų valymo paslaugų kainą, kai teršalų kiekis neviršija bazinio nuotekų užterštumo koncentracijos, abonentas mokėtų už nuotekų tvarkymo paslaugas, kurios faktiškai nėra suteikiamos.

Aprašo projekto 6 punkte yra numatoma tvarka, pagal kurią nustatytoji nuotekų valymo paslaugų kaina yra didinama, kai abonentų, geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo sudarytoje sutartyje nustatytas abonentui leidžiamas išleidžiamų nuotekų užterštumas yra didesnis nei bazinis nuotekų užterštumas. Tačiau Aprašo projekte nėra numatoma, kad kaina gali būti mažinama tuo atveju, kai išleidžiamų teršalų kiekis yra mažesnis nei bazinis nuotekų užterštumas. Dėl tokios kainos skaičiavimo tvarkos:

- sudaromos sąlygos nuotekų tvarkytojui rinkti mokesčius už nesuteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas;
- neišnaudojama Aprašo projekto 6 punkte numatyta galimybė atsiskaityti pagal faktinį nuotekų užterštumą;
- abonentai neskatinami mažinti išleidžiamų nuotekų užterštumą, todėl nėra įgyvendinami Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626, numatyti aplinkos apsaugos politikos strateginiai tikslai nuotekų tvarkymo sektoriuje.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, siūlytina keisti Aprašo projekto 5 ir 6 punktus ir juos išdėstyti taip:

„5. Kai abonentų išleidžiamos nuotekos neviršija bazinio nuotekų užterštumo koncentracijų ir leidžiamų ribinių koncentracijų į nuotekų surinkimo sistemą, už nuotekų valymą mokama nustatytoji nuotekų valymo paslaugų kaina. Kai abonentų išleidžiamos nuotekos yra mažesnės (atskiri taršos elementai) užterštumo nei bazinio nuotekų užterštumo koncentracijos, už nuotekų valymą mokama kaina mažinama proporcingai nustatytiems nuotekų užterštumo koncentracijos dydžiams“.

„6. Už padidėjusią ar mažesnę bei savitąją nuotekų taršą nustatytoji nuotekų valymo paslaugų kaina didinama arba mažinama, kai abonentų deklaruotas sutartyje nuotekų užterštumas yra didesnis arba mažesnis nei bazinė tarša.

Abonentas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų apraše nustatyta tvarka, už padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų valymą gali atsiskaityti pagal faktinį nuotekų užterštumą, jei abonentas, suderinęs su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju, savo lėšomis įsirengia, eksploatuoja, prižiūri nuotekų apskaitos ir faktinį jų užterštumą nustatančias sistemas, reikalingas faktiniam nuotekų užterštumui nustatyti, taip pat atlieka jų metrologinę patikrą teisės aktų nustatyta tvarka. Padidėjusios ar sumažintos taršos nuotekų valymo sąnaudoms apskaičiuojamos pagal Aprašo IV dalyje pateiktus skaičiavimus, nuotekų valymo paslaugų kainą didinant arba mažinant proporcingai padidėjusioms ar sumažėjusioms sąnaudoms už padidėjusios ar mažesnės nei bazinė tarša ir savitosios taršos valymą (Eur/m-3) už kiekvieną 6.1-6.4 punktuose nustatyto taršos žingsnio koncentracijos didėjimą arba mažėjimą:

6.1. Nustatyta nuotekų valymo paslaugų kaina didinama arba mažinama proporcingai padidėjusioms ar sumažėjusioms sąnaudoms už padidėjusios ar mažesnės nei bazinė taršos valymą (Eur/m-3) už kiekvieną 100 mg/l BDS7 koncentracijos didėjimą ar mažėjimą.

6.2. Nustatyta nuotekų valymo paslaugų kaina didinama arba mažinama proporcingai padidėjusioms ar sumažėjusioms sąnaudoms už padidėjusios ar mažesnės nei bazinė taršos valymą (Eur/m-3) už kiekvieną 100 mg/l SM koncentracijos didėjimą ar mažėjimą.

6.3. Nustatyta nuotekų valymo paslaugų kaina didinama arba mažinama proporcingai padidėjusioms ar sumažėjusioms sąnaudoms už padidėjusios ar mažesnės nei bazinė taršos valymą (Eur/m-3) už kiekvieną 10 mg/l N koncentracijos didėjimą ar mažėjimą.

6.4. Nustatyta nuotekų valymo paslaugų kaina didinama arba mažinama proporcingai padidėjusioms ar sumažėjusioms sąnaudoms už padidėjusios ar mažesnės nei bazinė taršos valymą (Eur/m-3) už kiekvieną 1 mg/l P koncentracijos didėjimą ar mažėjimą.“

Papildomai pabrėžtina, kad kaip ne kartą įvairūs geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo sektoriaus subjektai, teikdami pastabas dėl Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašo, buvo nurodę Komisijai, Aprašo projekto nuostatos dėl nuotekų dumblo kiekio skaičiavimo yra paremtos neteisingomis formulėmis. Komisija nurodo, kad formulės yra nustatytos panaudojant A. B. Matuzevičiaus Rekomendacijas biologinio valymo įrenginiams projektuoti, tačiau tokia informacija yra klaidinga. Pats dr. A. B. Matuzevičius yra pateikęs išvadą, kad naudojamos formulės yra neteisingos ir netaikytinos. Todėl prašome Komisijos pakartotinai įvertinti duomenis, kuriais remiantis Aprašo projekte yra nustatomas nuotekų dumblo kiekio skaičiavimas, pagal poreikį atliekant papildomą tyrimą dėl realaus nuotekų tvarkymo procese susidarančio dumblo kiekio nustatymo. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija 2015 m. spalio 8 d. lydraščiu Nr. R2-(V)-3156 prašė neteikti pastabų, kurios buvo teiktos ankstesnių Aprašo projekto derinimo metu, pakartotinai neteikiame dr. A. B. Matuzevičiaus 2012 m. kovo 7 d. ekspertizės.

Pagarbiai,

ABF „Šilutės Rambynas“
Generalinis direktorius

Algirdas Bladžinauskas

